

Hva legges til grunn for kommunens vurdering av badevannskvaliteten?

Av Tone Høysæter og Hans Kristian Daviknes

Tone Høysæter arbeider i Vann- og avløpsetaten, Oslo kommune (tone.hoysater@vav.oslo.kommune.no) og Hans Kristian Daviknes arbeider i Bymiljøetaten, Oslo kommune (hans.kristian.daviknes@bym.oslo.kommune.no)

Innlegg på fagtreff i Norsk vannforening 30. mai 2011

Kort sammenfatning

Oslo kommune overvåker badevannskvaliteten hver sommer. Etter endt sesong klassifiseres badeplassene etter inndelingene i EUs badevannsdirektiv. Klassifiseringen viser at badevannskvaliteten stor sett er utmerket.

Om overvåkingen

Den hygieniske badevannskvaliteten overvåkes ved 38 av Oslos friluftsbad. Oppdaterte målinger av innholdet av tarmbakterier, termotolerante koliforme bakterier (TKB), publiseres ukentlig på Oslo kommunes internettsider gjennom sommersesongen. Overvåkingen skjer gjennom et tverretattlig samarbeid i Oslo kommune. Ved gjentakende dårlig vannkvalitet, vurderes det å fraråde bading.

I 2007 ble det i tillegg til den ordinære overvåkingen, foretatt parallelle analyser av den ene hygieniske indikatoren i de

norske normene, TKB, og de hygieniske indikatorene i EU-direktivet, *E. coli* og Intestinale enterokokker. Dette ble gjort for å sammenligne kategoriseringer etter norske normer¹ og EUs badevannsdirektiv² med tanke på å benytte EUs kategorier. Disse analysene viste meget god korrelasjon (0,975) mellom TKB og *E. coli*, og siden 2008 har Oslo kommune klassifisert badeplassene etter EUs klasser, men basert på TKB-analyser.

Klassifisering etter EU eller norske normer?

For å forenkle fremstillingen, tabell 1, har vi valgt å klassifisere badeplassene som ikke oppnår "tilstrekkelig" kvalitet i henhold til EU-direktivet som "dårlig".

Med utgangspunkt i EU-direktivets

- 1 Folkehelseinstituttet, 1994. FRILUFTSBAD - BADEVANN: Vedlegg til Rundskriv IK-21/94. Gjeldende fra 1. juli 1994.
- 2 DIRECTIVE 2006/7/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL of 15 February 2006 concerning the management of bathing water quality and repealing Directive 76/160/EEC.

TKB (antall/100 ml)	Utmerket	God	Tilstrekkelig	Dårlig
EU ferskvann	≤ 500	501-1000	≤ 900	> 900
EU saltvann	≤ 250	251-500	≤ 500	> 500
Norske normer (salt- og ferskvann)	< 100	100-1000	-	> 1000

Tabell 1. Klasser i EUs badevannsdirektiv og norske normer for friluftsbad.

klasser blir færre av Oslo badeplasser klassifisert som "God" og flere som "Utmerket" og "Dårlig" enn ved bruk av norske normer. Dermed gir EU-direktivets klasser etter vår oppfatning, en tydeligere indikasjon på vannets kvalitet. Tidligere kunne kommunens saksbehandlere oppleve å få til dels mange henvendelser fra publikum om badeplasser i den midtre klassen i de norske normene, kalt "mindre god".

Badevannskvaliteten er bra

Klassifisering av badeplassene etter EUs badevannsdirektiv gjøres utifra de 4 siste årenes målinger. Disse viser at vannkvaliteten på Oslos badeplasser stort sett er veldig god: 28 av de 38 badeplassene klassifiseres som "utmerket", 5 som "god", 1 som "tilstrekkelig" og 4 som "dårlig", tabell 2 og 3.

Badeplass	Norske normer	EU Klasse
Sollerudstranda	Dårlig	Dårlig
Hydrostranda	Dårlig	Dårlig
Bygdøy sjøbad	God	God
Paradisbukta	Utmerket	Utmerket
Huk (ved restaurant)	Utmerket	Utmerket
Solstranda, Huk	God	Utmerket
Hovedøya	God	God
Gressholmen	God	Utmerket
Rambergøya	Utmerket	Utmerket
Langøyene	Utmerket	Utmerket
Skinnerbukta, Malmøya	Utmerket	Utmerket
Solvik, malmøya	Utmerket	Utmerket
Ulvøya	Utmerket	Utmerket
Katten	Utmerket	Utmerket
Nordstrand bad	God	Utmerket
Fiskvollbukta	God	God
Hvervenbukta	God	Utmerket
Ormsund	Utmerket	Utmerket

Tabell 2. Klassifisering badeplasser i Oslofjorden 2010.

Badeplass	Norske normer	EU klasser
Bogstadvannet	Utmerket	Utmerket
Sognsvann	Utmerket	Utmerket
Kapteinsputten	Utmerket	Utmerket
Trollvann	Utmerket	Utmerket
Årvolldammen	God	Utmerket
Vesletjern, Rødtvet	God	Utmerket
Steinbruvann	Utmerket	Utmerket
Badedammen, Grorud	God	Utmerket
Svarttjern, Romsås	Dårlig	Dårlig
Lutvann	Utmerket	Utmerket
Ulsrudvann	Utmerket	Utmerket
Nøklevann	God	Utmerket
Skraperudtjern	Utmerket	Utmerket
Stensrudtjern	God	Utmerket
Grinidammen	God	Utmerket
Strømsdammen	Utmerket	Utmerket
Brekkedammen, Akerselva	God	God
Stilla, Akerselva	God	Tilstrekkelig
Svensenga, Akerselva	God	Dårlig
Nydalsdammen, Akerselva	Dårlig	Dårlig

Tabell 3. Klassifisering av ferskvannsbadeplasser 2010.

Årsaken til at 4 av badeplassene klassifiseres som dårlig, og at bading tidvis må frarådes på disse, er hovedsakelig overløp av kloakk i forbindelse med intense nedbørepisoder. Badeplassene klassifi-

sert som ”dårlig”, følges opp med ukentlige vannprøver, og det samme vurderes for de som klassifiseres som ”tilstrekkelig” og ”god”. Badeplassene klassifisert som ”utmerket” overvåkes månedlig.